

Nem az számít, mennyi a fizetése, az a fontos, hogy minden nap, újra és újra visszatálhat az élet értelméhez, a gyerekekhez – mondja Bodajki Boglárka.
Ez alkalommal öt kérdeztük: jó napot, mi újság?

9. oldal

Paksi Hírnök

XXVII. évf. 17. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2018. szeptember 7.

Messzire mutató város- építészeti gondolatok

2. oldal

Fotó: Babai István

Új városi főter kialakítása is szerepel a telepítési tanulmánytervben

Fotó: Molnár Gyula

A Tánács parktól délre, a Nyárfa utcáig terjedő, Duna által határolt területet, valamint a Duna-part rehabilitációját magában foglaló elképzeléseket tartalmazza az a telepítési tanulmányterv, amit a Czirják-Szabó Építészeti és Mérnöki Kft. készített, és mintegy 60 hektáros területet érint.

A tanulmányterv legfontosabb eleme a Tánács park és környezete, ahol a tervek szerint harmadik ütemben bővülne a gyógyászati központ, továbbá új városházát és egyéb közigazgatási egységeket (ügyészség, bíróság, kormányhivatal) helyeznének itt el, ide települne a rendőrség, a katasztrófavédelmi központ és a mentőállomás is. Új városi főteret alakítanának ki. Az egykori konzervgyár területén mintegy kulturális magként áll a Pak-

si Képtár épülete, a többi, szolgáltatási célokat kielégítő létesítmény állapota azonban folyamatosan romlik, azokat a tulajdonosok használják, de többnyire nem újítják fel. Ide kulturális központot terveztek, sétánnyal, de a kereskedelmi-szolgáltatási egységeket sem kellene nélkülözni. Helyet kaphatna ezen a területen az atomerőmű képzési központja, az Atomenergetikai Múzeum, a Paksi Vak Bottyán Gimnázium tornaterme, illetve lakossági célú edzőterem, városi középiskolai kollégium, valamint az I. István szakképző iskola. A tanulmányterv említi lehetőségként a képtár bővítését, kiegészítő funkciókkal való ellátását: többcélú rendezvényteremként, könyv- és médiatárként is működhetne. A Duna-part érintett szakaszának feltöltésé-

vel szabadidős és közterületeket alakítanának ki, és ide költözhetne az atomerőmű Tájékoztató és Látogató Központja. A hatos főút fölé gyalogos hidat terveztek, mely a Duna-partra vezetne.

A tervezési programban szerepel a minőségi lakásépítés: apartmanszállót, szolgálati lakásokat képzeltek ide a szakemberek. A beépítés egyik alapelve, hogy az új épületek illeszkedjenek a már meglévőkhöz. A területen lenne több sétány, liget és szabadtéri kiállítási-sok rendezésére is lehetőség nyílna.

Paksnak a fejlődéstörténete miatt van jelenleg három központja. A tanulmánytervben szereplő nem egy újabb centrum lenne, hanem a mostani közigazgatási központ kibővítése – tájékoztató Horváth András városi főépítész azon az augusztusban tartott lakossági fórumon, aminek apropóját a Duna-part felülvizsgálatának és az új városközpont kialakításának tervei adták.

– Nagy ívű, messzire mutató városépítészeti gondolatokat tartalmaz a telepítési terv, sok egyeztetés áll mögötte, és megjelentek már építési, befektetési szándékok. Az önkormányzat fontos döntés előtt áll: megnyitja-e ezt a területet ilyen típusú városfejlesztés előtt, vagy az erőforrásait a meglévő, jelenleg használt területekre összpontosítja – mondta a főépítész. Következő lépésként a szakemberek elkészítik a terület szabályozásiterv-javaslatát, amit újabb lakossági fórumon mutatnak be, ahol a javaslatok rendezett keretben kapnak, és ezek figyelembevételével fejezik be a tervezési munkát. A helyi építési szabályzat és településszerkezeti terv módosításáról a képviselő-testület dönt majd.

Sólya Emma

Folyamatosan javítják a burkolathibákat

A tervezett teljes körű útfelújításoknak köszönhetően egyre javul a város úthálózata minősége, de mindig vannak olyan út- és járdaszakaszok, melyeket az időjárás hatásai vagy a burkolat előregedése miatt kátyúzni kell. – Érkeznek a lakóktól is jelzések, illetve az önkormányzat által feltérképezett hibák is felkerülnek arra a listára, mely alapján elkészül az éves ütemterv, figyelemmel a város aszfaltozási programjára és a teljes körű utcafelújítási tervek – kaptunk tájékoztatást a polgármesteri hivatal műszaki osztályától. 2018-ban bruttó

70 millió forintot különített el az út- és járdajavításokra az önkormányzat. A kátyúzási munkákra a DC Dunakom Zrt. kapott megbízást, a cég alvállalkozók bevonásával végzi a feladatot. 20-25 szakaszon dolgoznak a hetekben a szakemberek, többek között a Szentháromság téren, ahol mintegy 200 négyzetméternyi útburkolat újult meg, emellett a régi padka is kiváltásra került. A Domb, a Május 1. és a Rákóczi utcákban és a Fehérvári úton is elkészült már egy-egy kisebb járdaszakasz rekonstrukciója.

-dsz-

Ulbert Sándor nyerte az időközi választást

A munkámmal szeretném meg-
szolgálni a bizalmat, amit a vá-
lasztóktól kaptam – mondta
Ulbert Sándor, a kettes választó-
körzetben kiírt időközi képviselő-
választás nyertese. A Fidesz-
KDNP színeiben induló jelölt a
Telepaks közéleti magazinjában
beszélt terveiről és a kampány-
időszak tapasztalatairól.

Fotó: Babai István

Tíz éven át dolgoztam egyéni
képviselőként a kettes körzet-
ben, az ott élők ismernek, így
bátran fordultak hozzám kér-
déseikkel, kéréseikkel a mosta-
ni kampányidőszak alatt is. So-
kakat személyesen kerestem fel,
és a lakossági fórumon is telt ház
előtt beszélhettem a terveimről.
Köszönöm a bizalmat – hang-
súlyozta a választás másnapján
Ulbert Sándor, hozzátéve, be-
fogja tartani az ígéreteit.

Azt mondta, egy év alatt nem le-
het a Dózsa György út felújítá-
sának harmadik ütemét meg-
valósítani, de a beruházás ter-
vezését el lehet indítani, ami
nagyban segítheti, hogy a követ-
kező önkormányzati ciklus ele-
jén megvalósítható legyen a re-
konstrukció. Ahhoz, hogy ez az
útfelújítás elindulhasson, le kell
aszfaltozni a Kossuth Lajos ut-
cát, folytatta, hiszen a környék
közlekedése csak így biztosít-
ható a főutca felújításának ideje
alatt. A képviselő erre akár még
az idén esélyt lát. Szeretné azt is,
hogy ha – bár több utca meg-

újult a kettes körzetben, és az
említett kettő burkolatának re-
konstrukciója is tervben van – a
Hajnal és a Báthory utcák felújítá-
sa is szerepelne a 2019-es költ-
ségvetésben.

– Jó néhány kampányidőszak
egyik fő ígérete volt a Város-
háza felújítása, ami ebben a
ciklusban megtörténik, a nyí-
lászárók cseréjével és a hőszig-
eteléssel indul a program vár-
hatóan novemberben – sorol-
ta tovább a körzetben várható
változásokat a képviselő, hang-
súlyozva, hogy ez nem kido-
bott pénz, a felújítás nem tűr
halasztást. Ha új városháza
épül a jövőben, a jelenlegi hi-
vatalépület akkor is megmarad
és hasznosítható.

A KRESZ-park bitumenes pá-
lyája izületeket kímélő gumi-

burkolatot kell, hogy kapjon,
hiszen nagyon sok felnőtt és
gyermek használja, mondta
még terveiről Ulbert Sándor,
kiemelve azt is, hogy a Bátho-
ry utcai játszótér körbekerítése
sem halogatható.

A Templom tér felújítása régi
igény a körzetben. Jó néhány év-

vel korábban már volt, hogy le-
nyilatkoztam, hogy indul a mun-
ka, de akkor elmaradt. Úgy gon-
dolom, hogy ebben az egy évben
ismét nem időszerű, célszerű
ugyanis megvárni a Balogh An-
tal katolikus iskola megújítását,
és ezzel a projekttel összhangban
megszépíteni a Jézus Szíve temp-
lom előtti teret, csakúgy mint a
Lengyel parkot – fogalmazott a
kettes körzet új képviselője, aki
szerint a Táncsics park hasznosí-
tása is elkezdhető lenne, amíg ki-
épül az új városközpont, néhány
pad kihelyezésével, sétány kiala-
kításával.

Az egyéni képviselőnek min-
dig a saját körzetével kapcsolatos
tervek a legfontosabbak, azon-
ban nem szabad megfeledkez-
nie az összvárosi érdekről, főként
egy ilyen időszakban, amikor az
egész város nagy átalakulás előtt
áll az atomerőmű-építés miatt –
húzta alá Ulbert Sándor.

-dsz-

A szeptember 2-án tartott voksolás két helyszínen zajlott, a 3. sza-
vazókörhöz tartozó választópolgárok a Kincskereső Gyermek-
könyvtárban, a 4. szavazókörhöz tartozók pedig a Paksi Polgár-
mesteri Hivatalban járulhattak az urnák elé. A szavazásra jogosult
2076 főből 307-en adták le voksukat, ami 15 százalékos részvételt
jelent. Az érvényes szavazatok száma 306 volt, ebből Ulbert Sán-
dor, a Fidesz-KDNP jelöltje 289, Szarka Sándor, a Magyar Mun-
kaspárt jelöltje pedig 17 szavazatot kapott, így Ulbert Sándor a sza-
vazatok 94,4 százalékával nyerte meg az időközi választást. Ulbert
Sándor a szeptemberi képviselő-testületi ülésen teszi majd le es-
küjét. Az időközi önkormányzatiképviselő-választást azért kellett
kiírni, mert a körzet képviselője, Magyarné Nagy Edina elhunyt.

Paksi Hírnök

Lapunkat rendszeresen
szemléli a megújult

www.observer.hu

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Média centrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51-53.

E-mail: paksihirnok@gmail.com

Telefon és fax: 75/310-153

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2018. szeptember 21.

Jumbo Travel UTÁZÁSI IRODA

www.jumbotravel.hu, jumbo@jumbotravel.hu, +36209660406

ARANY PRÁGA
2018.11.01-04.

4nap/3éj

Szállás Prága belvárosában!

UTOLSÓ HELYEK UTASBIZTOSÍTÁSSAL

Ciprus

Rodosz

Kréta

Tunézia

Törökország

Bibione

Jesolo

Caorle

Grado

A rendszer teljes felújítása jelenthet megoldást a gyakori csőtörésekre

Fotó: Babai István/archív

Gyakran van csőtörés Pakson. Ennek kezelésére kész tervekkel rendelkezik a Mezőföldvíz Kft. – Tervszerű karbantartást az utóbbi években már nem tudott a cégünk végezni anyagi okok miatt, a munkánk a hibaelhárításra korlátozódik. Az idei évben az átlagnál több esetben riasztottak

bennünket kisebb csőtörések miatt – tájékoztatott Csapó Sándor. Ahogy azt a Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft. ügyvezető igazgatójától megtudtuk, tavaly szeptemberben és idén is volt egy-egy nagyobb csőtörés azon a SENTAB töltővezetéken, ami a város vízellátásának az egyik kulcseleme.

A hibát közel egy hét munkával tudták elhárítani. Csapó Sándor hangsúlyozta, hogy a korábban meghibásodott vezetékcsakaszt minél hamarabb szeretnék kicserélni, az erről szóló javaslatot már elküldték a tulajdonos önkormányzatnak. Rekonstrukciós programot egyébként minden évben kidolgoz a Mezőföldvíz Kft., a jövő évi tervek jelenleg készülnek. Ezt várhatóan szeptember végén nyújtják be a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnak és a városnak. Nagy felújításokat nem tervez a szolgáltató, mert a Paks II. beruházás kapcsán átfogó rekonstrukcióra lesz szükség. Erre szintén készen áll a víziközmű-fejlesztési stratégia, négyéves ütemezéssel. – Szeretnénk, ha ez a program minél hamarabb beindulna – húz

ta alá Csapó Sándor. Dr. Hanol János, a Mezőföldvíz Kft. szervezési és kommunikációs osztályvezetője úgy tájékoztatott, hogy bár a rendszer elavult, az ivóvíz minősége mégis kiváló Pakson, mert azt a csövek állapota nem befolyásolja. Meghibásodás esetén a Mezőföldvíz Kft. készenléti szolgálata továbbra is rendelkezésre áll. A lakosság a problémáit a szolgáltató honlapján vagy telefonon is jelezheti. A témában megkerestük Szabó Péter polgármestert. Azt mondta, hogy az új atomerőművi blokkok építése kapcsán történhet meg a SENTAB töltővezeték cseréje, illetve a víziközműrendszer teljes rekonstrukciója, ha megérkezik a fejlesztésre ígért központi támogatás. Erről jelenleg is folynak a tárgyalások. *-wph-*

A FRISSÍTŐ KEZELÉSEK ÉS AROMATERÁPIÁS MASSZÁZSOK ORVOSI BEUTALÓ NÉLKÜL IS IGÉNYBE VEHETŐK!

A masszázs az emberiség egyik legrégebbi gyógyító eljárása. Feladata az adott testrész feszes, kötött izomzatának fellazítása. Hatására javul a vérkeringés, a kezelt területen csökken a fájdalom, továbbá a kezelés helyreállítja a bőr és az izomzat rugalmasságát. Izomlazító hatása miatt az egyik legkedveltebb terápiás mód.

A masszázs technika titka a simító, gyúró, dörzsölő,

ütögető és rezegtető fogásokban rejlik, illetve abban, hogy a masször kezével olyan ingerületeket kelt a szövetek érzékelő idegvégződéseiben, amelyek ideiglenesen gátolják, csökkentik a krónikus fájdalom el-

jutását az agyba; illetve az agyat endorfin kiválasztására serkenti, ami gyógyszerek használata nélkül enyhíti a fájdalmat.

Kiváló szakemberekkel (gyógymasszőrök, fizioterápiás asszisztensek, gyógytornászok)

várunk minden kedves gyógyulni és pihenni vágyót!

(035xx)

PAKSI GYÓGYÁSZATI KÖZPONT

7030 Paks, Táncsics M. u. 13.

Telefon: +36-75/830-830;

Fax: +36-75/519-447

www.paksigyogyfurdo.hu

A gyógyfürdő nyitvatartási

ideje:

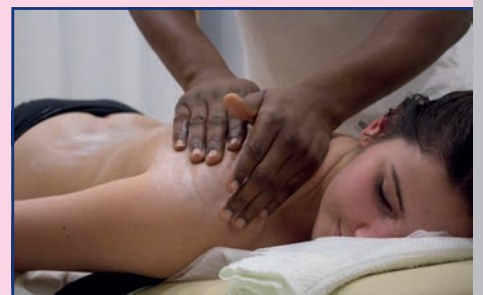
Hétfő – péntek: 08:00 – 20:00

Szombat – vasárnap:

09:00 – 20:00

(03205)

A legfontosabb dátumok az új tanévben

Szeptember 3-án becsengettek a 2018/2019-es tanévre. A tanítási napok száma 181, a szakgimnáziumokban 179, a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban pedig 180. Az első félév 2019. január 25-ig tart. Az őszi szünet előtti utolsó tanítási nap október 26., a szünet utáni első tanítási nap november 5. A téli szünet előtti utolsó tanítási nap december 21., a szünet utáni első tanítási nap 2019. január 3. A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási nap április 17., a szünet utáni első tanítási nap április 24. A középiskolai felvételi központi írásbeli vizsga az érintett gimnáziumokban és szakgimnáziumokban 2019. január 19-én lesz, a pótlóvizsga időpontja január 24. A 2019-es május, júniusi írásbeli érettségi vizsgák május 3-án kezdődnek nemzetiségi nyelv és irodalommal, a magyar nyelv és irodalom érettségi május 6-án lesz, az írásbeli vizsgák május 24-én zárulnak. A szóbeli vizsgák emelt szinten június 5. és 13. között, a középszintű szóbeli vizsgák pedig június 17. és 28. között zajlanak majd. Az országos kompetenciamérést a 2018/2019-es tanévben május 29-én rendezik meg.

Fotó: Molnár Gyula

-kgy-

Tanév közben igényelhető támogatások

Ahogy a korábbi években, úgy idén is több módon nyújt segítséget az önkormányzat a családoknak az iskoláztatáshoz. Azok a paksi lakóhelyű és Pakson tanuló általános és középiskolások, akik legalább egy kilométerre laknak oktatási intézményüktől, illetve sport- vagy művészeti tevékenység miatt utaznak helyi járással, és az adott útvonalon van buszközlekedés, kedvezményes diákberletet vehetnek igénybe. Ez a kedvezmény a Paksra helyközi járással utazó csámpai és gyapai gyerekeknek is szól. Az első berlet lejártát követő egy hónapon belül be kell adni a Paksi Polgármesteri Hivatal szociális csoportjánál a kérelmet, azt követően pedig már egyéni ütemezésben, a polgármesteri hivatal pénztárában lehet felvenni a lejárt berletek vételárának nyolcvan százalékát. Fontos, hogy összegyűjt-

hetik a berleteket, de amikor az első lejár, mindenképpen adják be a kérelmet az érintettek, különben nem kapják meg a visszatérítést. Arra is figyelni kell, hogy az utolsó, júniusi berlet lejártát követően egy hónapon belül érvényesítsék a kedvezményt az érintettek, tehát minden tanévet követően legkésőbb augusztus 5-ig. A kedvezményes diákberlethez hasonlóan az általános és középiskolás roma tanulók számára rendelkezésre álló felzárkóztatási ösztöndíj is évek óta létező támogatási forma Pakson. Ezzel azok a diákok élhetnek, akiknek nincsen igazolatlan hiányzásuk, és legalább közepes a tanulmányi eredményük. Ha a gyermek előző tanév végi tanulmányi eredménye megfelel a feltételeknek, és a szülő a kérelmet szeptember 15-ig benyújtja a szociális csoporthoz, akkor

arra a hónapra már jár a megítélt ösztöndíj. Ennek összege a tanulmányi átlagtól függően 3 és 8 ezer forint között van havonta. Az ösztöndíjat februárban újra kérelmezni kell, akkor az első félévi tanulmányi eredményt veszik figyelembe az elbírálásnál.

Helyi specialitás a rendszeres nevelési segély, amivel elsősorban az étkezési térítési díjhoz járul hozzá az önkormányzat. Ezt akkor kérheti a család, ha nem kapnak az általános iskola befejezéséig teljesen díjmentes étkezést biztosító, állami forrásból finanszírozott, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. A támogatás mértéke a család jövedelmétől, valamint a térítési díj összegétől függ. A megítélt támogatást a köznevelési intézménynek utalja az önkormányzat, a családoknak az ezzel csökkentett díjat kell kifi-

zetniük. A kérelmek benyújtása szeptemberben aktuális, amire a szociális csoportnál lehet nyomtatványt kérni.

A kiskorú hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknek minden szünidőre kérhetnek ingyenes ebédet a szülők, kivétel az óvodások és a bölcsődések, valamint azok a gyermekek, akikkel az anyuka otthon van. Ennek igényléséhez formanyomtatványt küld az önkormányzat az érintetteknek évente kétszer, illetve a megállapítással egyidejűleg. A nyomtatványt gyermekenként kitöltve kell a megadott határidőre visszaküldeni a szociális csoporthoz. Az idei nyári gyermekétkeztetés augusztus 17-én zárult le, erről a hatodik oldalon olvashatnak.

Kohl Gyöngyi

Nagy létszámmal zajlott az Erzsébet Tábor program

Fotó: Molnár Gyula

– Ekkora tábor, ilyen nagy létszámmal még nem volt Paks – mondta Borbás László, a Paks Kistérségi Szociális Központ igazgatója az Erzsébet Tábor programról, aminek keretében közel 440 általános iskolást táboroztattak 11 héten. Az előzményekről azt mondta, hogy az önkormányzat Erzsébet Tábor programként kívánta biztosítani a nyári gyermekfelügyeletet, amihez a feltételeknek megfelelő pályázó a Paks Kistérségi Szociális Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat volt, megvalósító partnerük az Aktív Energia Egyesület. A lehetőség propagálásához az iskolák és a helyi média aktivitására is szükség volt, a sikeres pályázatnak ugyanis feltétele, hogy minden héten minimum húsz résztvevő legyen. Elnyerték a támogatást az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány pályázatán, az önkormányzat pedig átvállalta az önrészt, így a résztvevők ingyenesen táborozhattak. – Voltak olyan hetek, amikor 100-120 gyermek táborozott a Cseresznyés Pajtában, de 30-40 fő alá nem mentünk egyik turnusban sem – ezt már Nagy Vivien táborvezető mondta. Arról

is beszámolt, hogy a program megvalósításában a Csegey Dénes Kulturális Központ, az Ökocsiga Egyesület, az ASE kajak-kenu szakosztálya, a Csiga-Biga Mozgás- és Képességfejlesztő Alapítvány segítettek, a gyerekekre pedagógusok és önkéntesek vigyáztak. A kínálatban szerepelt többek között kézműveskedés, terápiás kutyás előadás, környezetvédelmi foglalkozás a Forráspont Energiaházban, sport, játék, sárkányhajózás, kirándulás és kisvasutazás a Gemencben, az utolsó pár héten pedig kirándulás a pécsi állatkertbe, illetve strandolás Fadd-Domboriban és Pakszon. A munka nagyon komoly adminisztrációval járt együtt, amit a családsegítő munkatársa, Balogh Bianka végzett, feltöltötte a szükséges dokumentumokat a pályázati felületre, és napi szinten aktualizálta az adatokat. Nagy Vivien kiemelte, hogy szép számmal voltak olyan gyerekek, akik több hetet töltöttek a táborban, és olyanok is, akik végig ott voltak. Hozzátette, a visszajelzések szerint nagy segítség volt a napközis tábor a családoknak, és jól érezték magukat a gyerekek.

-kgy-

Ingyen étkezhettek

Ingyen kapták az ebédet a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek az idei nyári szünidőben is, amit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján központi forrásból biztosított az önkormányzat. A nyári szünidei étkeztetés június 18-tól augusztus 17-ig tartott, munkanapokon. Ha a gyermek óvodás vagy bölcsődés, az intézmény zárvaratásának idejére biztosítandó a külön étkezte-

tés, ami Pakszon a bölcsődét nem érintette, mivel nem tart zárva nyáron az egész intézmény, illetve az óvodák esetében is megoldott az ellátás más tagóvodában. Kivétel volt a dunakömlődi tagóvoda zárvaratása ez idő alatt a faluházban vehették át az ebédet az érintettek. A napi egyszeri meleg ételt ételhordóban viheték el a kijelölt étkezdéből, Csámpára, Cseresznyésbe és Biritóra kiszállították az ebédet. Az idei nyári szünidőben ötvenketten vették igénybe a lehetőséget Pakszon.

Kohl Gy.

Adományoztatás az iskolakezdéshez

Rengeteg ruhaneműt, utcai és tornacipőket, táskákat, hátizsákokat, ezek mellett konyhai eszközöket, játékokat, babakocsikat és még sok egyebet pakolt ki a Segítők Háza udvarára az Önzetlenül Segítők Paks Nonprofit Alapítvány hagyományos, tanévkezdéshez kapcsolódó adományoztatásuk alkalmával, ami tapasztalatuk szerint nagy segítség a rászoruló családoknak. Molnár Imréné, a Segítők Háza alapítója azt mondta, tudják, hogy sokaknak komoly teher a gyerekek beiskolázása, és ha csak egy kis segítséget is tudnak ehhez nyújtani, az számukra öröm. Hozzátette, hogy nemcsak kifejezetten a tanévkezdéshez szükséges dolgokat kínálnak

fel ilyenkor a családoknak, hanem más használati tárgyakat is. Idén még egy nagyobb programjuk lesz, a szintén hagyományos karácsonyi, ahol meleg ételt, élelmiszersomagot és ruhát is osztanak, valamint gyermekprogrammal is szoktak készülni rá. Szabó Péter, Paks polgármestere a helyszínen azt mondta, nagyon fontosnak tartja a szervezet tevékenységét, és felajánlotta, hogy polgármesteri keretéből százezer forinttal támogatja a munkájukat minden hónapban. Hozzátette, hogy a Segítők Háza láthatóan növelte a jelenlegi helyét, az önkormányzat abban is igyekszik segítséget nyújtani, hogy megfelelőbb helyük legyen.

-kgy-

Fotó: TelePaks

Pekárik Géza: az új kihívásoknak is meg fogunk felelni

– A cél továbbra is az, hogy biztonságosan, olcsón, környezetbarát módon állítsunk elő villamos energiát közmegegyezésre – hangsúlyozta Pekárik Géza, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. augusztus 15-i hatállyal kinevezett új vezérigazgatója bemutatkozó sajtótájékoztatóján.

– *Hogyan zajlott az átadás-átvétel?*

– Mint korábbi műszaki vezérigazgató-helyettes abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy nagyjából ismerem az összes szakterület valamennyi futó feladatát, és a közeljövő tennivalóit is, így az átadás-átvétel is gördülékenyen ment, az aktuális helyzetet rögzítő jegyzőkönyv aláírásával zárult.

– *Mi volt az első döntése vezérigazgatóként?*

– Az első ilyen aktus az MVM csoporton belüli új szerződések aláírása volt. Ezt egy fél-éves előkészítés előzte meg, felülvizsgáltuk az MVM OVIT szakipari óradíjait, a mérnöki műszaki szolgáltatási napidíjakat, és ennek megfelelően módosítottuk a szerződéseket, jelentős halmaz volt, amit szignózni kellett.

– *Milyen hosszú távra tervezhet?*

– Nem vágom a centit, nem számolom a napokat. Első körben az előttünk álló 15-20 évnél üzemidőre tervezek, majd az azt követő időszakra, amikor le kell szerelni a most termelő blokkokat. Okulva abból a feladatvolumenből, amit az üzemidő-hosszabbítás során elvégeztünk, bőségesen van teendők. Hadd emlékeztessem az olvasókat, hogy már 2000 és 2002 között megszületett a döntés a most működő négy blokk üzemidejének a meghosszabbításáról, de az alapos előkészítés és a végrehajtás 15 esztendőig igényelt. Vagyis a leszerelések előkészítése is hasonló nagyságú feladat. Ebbe beleértendő a működési, jogszabályi környezet tisztázása, a technológiák kidolgozása is.

– *A kinevezésével más területeken várható személyi változás?*

– A belső kultúránk és a helyes gyakorlat szerint is minden vezetőt megillet a jog, hogy maga válassza meg a csapatát, akikkel az ügyeket sikerre viszi. Egy üres helyet már eleve hagytam magam mögött, amit be kell tölteni, és ez maga után vonzhat más személycseréket is, amelyeket meglépünk a jövőben.

– *Hogyan képzelel el a Paks II.-vel való együttműködést?*

Fotó: Molnár Gyula

– Az előttünk álló feladatok egyik legnagyobbika az 5. és 6. blokkok megépítése. Ami nagyon fontos, és Süli János miniszter úr is ezt hangsúlyozza, hogy csak közösen vihető sikerre ez a feladat. Alapvetően Paks I. a Paks II. múltja, a Paks II. pedig a Paks I. jövője. Ez nem csupán egy frappáns mondat, ezt komolyan is gondoljuk. Ennek megfelelően ahogyan előrehalad a Paks II. projekt előkészítése, a tervezés, az organizáció és a kivitelezés, úgy egyre nagyobb feladatot jelent ez a Paks I. állományának is. Azt is fontos hangsúlyozni, hogy Magyarországon nincsen kettő nukleáris elit. Egy van. Erre az egyre pedig igen komoly munka vár, mire a két új blokk megépül és üzembe helyezzük őket.

– *Az üzemeltetést nem lenne jobb egy cégeként végezni? Jó ez a modell, ahogyan van?*

– Az üzemeltetés egy későbbi fázis. Ez a kérdés az üzembehelyezést követően jöhet szóba. Sokféle modell létezik a világban, hogy miként üzemeltetnek atomerőművet. Egy biztos, hogy ki kell alakuljon az a kultúra, ami ehhez szükséges. Ez pedig elérhető a Paks I. állományában, az elmúlt harminc évünk erről szól, ez a csapat kész, illetve felkészíthető arra, hogy az új tevékenységet ellássa, és lehet ez bármiféle konstrukció, saját jogon, szerződéses alapon stb., ami egy megszabott keretrendszerbe befér.

– *Hogy látja, begyűrűzhet-e a szakemberhiány az atomerőmű életébe is?*

– Igen, már be is gyűrűzött, érezhető a szakemberhiány. Bizonyos munkaterületeken vi-

szonylag nehéz megfelelő szakemberrel ellátni a feladatokat. A paksi atomerőműre jellemző, hogy az év döntő részében a kézi, fizikai munka szükségessége viszonylag alacsony szintű, általában a főjavítások, illetve az üzem közbeni karbantartások során vannak olyan kicsúcsosodások, amelyeknek a kiszolgálása komoly organizációt, élő erőt igényel. Ez a fajta hektikuság nyilván nem támogatja azt, hogy fix létszámú vállalkozások vagy munkaerő legyen az erőmű környékén. Igyekszünk úgy orvosolni ezt, hogy a lehető legjobban kisimítsuk ezeket a munkacsúcsokat, folyamatos elfoglaltságot igyekszünk biztosítani a környékbeli dolgozóknak. Némileg érezhető bizonyos munkaerő-elvándorlás is a régióból. Erre gyógyír lehet, hogy kiemelt projekt az új blokkok építése, ami komoly lehetőség a környékbeli, illetve a távolabbi munkaerő számára is, fix, hosszabb távú megélhetést biztosít. A jövedelmi viszonyokat is úgy kell alakítani, hogy aki idekerül, az ne akarjon később elmenni, sőt, legyen vonzereje hazacsábítani a külföldön dolgozókat, vagyis versenyképes legyen egy nyugati munkahely ajánlatával.

– *A szakember-utánpótlás fontos bázisa a paksi Energetikai Szakgimnázium és Kollégium. Érdemes itt új szakokat is indítani?*

– Az ESZI mindig is komoly szakemberbázist jelentett az atomerőmű számára. Ha jól tudom, éppen idén indul az erősáramú elektrotechnikus képzés, ami hiányszakma, és amire komoly túljelentkezés volt. A képzés indítása egy arra utaló jel, hogy az erőmű és az ESZI értékelte a helyzetet, és megtettük a közös lépést a megoldás irányába. Persze vannak még hiányszakmák. Például szükség lenne még több hőszigetelőre, bádogosra, ács-állványozóra. E képzések nem kifejezetten az ESZI portfóliójába tartozó szakok, de vannak még a megyében, a régióban szakiskolák, és gondoskodni kell arról, hogy ezeken a területeken is történjen előrelépés.

– *Korábban volt főiskolai szintű képzés is Pakson. Támogatja ennek újraindítását?*

– A főiskolai képzés soha nem volt a miénk, a Budapesti Műszaki Egyetemnek volt itt egy kihelyezett főiskolai kara. Látva azt, hogy miként lehet a felsőoktatást gazdaságosan fenntartani, úgy gondolom, most nem azt a kort éljük, hogy decentralizált karok jöjjenek létre, az egyetemek inkább igyekeznek centralizálni a működésüket.

☛ – *Milyen módon tudja segíteni az atomerőmű Paks fejlődését? Miként képzeli el a jövőbeni együttműködést?*

– Szoros együttműködés alakult ki a város és az erőmű között már az építés kezdetén, és ez napjainkban is így van. Ezt a jó kapcsolatot fenntartjuk a jövőben is. Meghatározó ipari potenciált jelent az atomerőmű Paksnak, illetve a régiónak, komoly adót fizet be az erőmű a tevékenysége után a városnak, és ezeket a forrásokat továbbra is biztosítjuk. Sőt, az 5. és 6. blokkok építése kapcsán ezt meghaladó forrásokhoz is juthat az önkormányzat. Alapvető, hogy jó legyen az együttműködés, akadálytalan az információcsere. Az atomerőműnek is vannak ingatlanjai a városban, tehát fontos, hogy az egyes fejlesztéseknél az elképzeléseket összehangoljuk.

– *Napirenden szerepel az erőmű tulajdonában lévő városi létesítmények, a tanuszoda és a műjégpálya önkormányzati tulajdonba adása?*

– Volt egyeztetés bizonyos jóléti ingatlanoknak az átadásáról. Az atomerőmű az MVM vállalatcsoporton belül, annak leányvállalataként működik. A holding központ a jóléti in-

gatlanok hasznosításával kapcsolatban most végez egy átfogó elemzést, értékelést, ennek az eredményétől függően folytatjuk a városal a tanuszodára, és az egyéb létesítményekre vonatkozó megbeszéléseket. A célunk az, hogy az üzemeltesse ezeket, aki a legjobban, leggazdaságosabban képes ezt megtenni közmegelegedésre.

– *Tervezik-e átalakítani a cég társadalmi szerepvállalását sport, kultúra, kommunikáció terén?*

– Úgy gondolom, hogy ez a terület jól működött eddig is. Szeretném fenntartani azt a jó kapcsolatot, azokat az eredményeket, amiket ezen a területen elértünk. Itt is egyfajta centralizáció ment végbe az elmúlt időszakban, az MVM működteti a Társadalmi Felelősségvállalási Bizottságot, így az MVM brandje, márkaneve mögött jelenik meg ez a tevékenység. Ehhez igazítva végezzük ezt a munkát.

– *Továbbra is aktívan részt tudnak venni a térség fejlesztésében, támogatásában?*

– Nagyon fontos, hogy a térség ismerjen minket, elfogadja azt a tevékenységet, amit végzünk, mi pedig transzparensen támogatást nyújtunk ehhez a következő időszakban

is, működtetjük a TEIT-et, és a kuratórium elnöki feladatainak ellátása kapcsán szoros az együttműködésünk a JETA-val, illetve a civilszervezeteket is támogatjuk a rendelkezésünkre álló eszközök mértékéig, tehát ugyanazt a nyitott politikát folytatjuk, ami eddig is jellemző volt ránk.

– *Vezérigazgatóként mi a fő célkitűzése?*

– Az elmúlt tizenöt évben egy olyan útra állítottuk az erőművet, ami helyes, és azt szeretném, hogy ezen az úton haladjon tovább ez a „hajó”. A célunk biztonságosan, olcsón, környezetbarát módon előállítani villamos energiát közmegelegedésre. Ez a küldetésünk. Nem gondoljuk, hogy ettől eltérő feladatokat kell a nyakunkba venni. Nyilván az előttünk álló 15-20 év egyedi, új kihívásokat is hoz. Lásd a már említett Paks II.-t, a leszerelést, azt a gazdasági mikro- és makrokörnyezetet, amiben ennek a társaságnak működnie kell. Ennek meg fogunk felelni. S tesszük mindent úgy, hogy megőrizzük azt a vállalati kultúrát, azt a csapatot, amely harminc éve összekovácsolódott a nukleáris iparágban itt, a Paksi Atomerőműben.

Lovász Krisztián

Töretlen az érdeklődés a kiállítás iránt

Továbbra is jelentős az érdeklődés a Paks II. Atomerőmű Zrt. interaktív kamionja iránt. Nyári körútja során nyolc nagy hazai fesztiválon mintegy húszezren látták, idén eddig pedig több mint 40 ezer látogatót fogadott az utazó kiállítás.

Lezárult a Paks II. Atomerőmű Zrt. tájékoztatókamionjának nyári körútja, amely során Sopronba, a VOLT Fesztiválra gördült be először, majd Zamárdiba, a Balaton Soundra. A velenicei EFOTT, a debreceni Campus Fesztivál, majd a mezőtúri East Fest következett a sorban. A száz-ezreket vonzó Sziget Fesztiválon és a szintén népszerű Debreceni Virágkarneválon is elmaradhatatlan programelem a kamion, amely a Szegedi Ifjúsági Napokkal zárta a nyarat augusztus 25-én. A Paks II. kiállításának a nyolc fesztiválon mintegy húszezer látogatója volt. A legtöbb érdeklődőt idén is – akárcsak tavaly – a VOLT Fesztiválon fogadta, 3.445 főt. A nyári napi

Fotó: paks2.hu

csúcst is a VOLT-on regisztráltak 728 látogatóval, de ennél is magasabb volt a látogatói szám, több mint 1000 fő Pakson a Város napján, a fesztiválidőszakot megelőzően. 2018 első negyedévében Zala, Vas és Győr-Moson-Sopron megye nagyobb településeire gördült be a jármű. Ezalatt több mint 23 ezer látogatója volt, ez a fesztiválokkal együtt több mint 42 ezer fő. Az őszi-téli körút során a kiállítás Budapest kerületeit keresi fel, a fővároson kívüli állomásai szeptember 1-jén a Dunaföldvári Nyárbúcsúztató Gyermeknap volt, szeptember 21-én a Kaposvári Klímanap, illetve október 19-22. között a Csabai Kolbászfesz-

tivál lesz. A kimagasló látogatószám mellett fontos visszajelzés az a kérdőív, amelyen a kiállítás vendégei összegezhették véleményüket. A 2018. január-június időszakban ezt 5100-an töltötték ki. A válaszadók 90 százaléka nyilatkozott úgy, hogy új információt kapott a kiállítás megtekintése során, és ajánlaná azt másoknak megtekintésre. A jármű ebben az évben összesen 208 napon áll az érdeklődők rendelkezésére az atomenergiáról, annak hazai alkalmazásáról és a Pakson épülő új, 3+ generációs atomerőművi blokkokról szóló legfontosabb információkkal. A 2017 júniusára külsejében és tartalmában is

megújult kamionban a látogatók interaktív táblákon ismerhetik meg az atomenergiát, a paksi atomerőmű jelenleg üzemelő négy blokkját, valamint a két új atomerőművi blokk létesítését. Az érdeklődők betekintést nyerhetnek a Paks II. projekt eddigi eredményeibe, tájékozódhatnak a beruházás jelentőségéről, társadalmi, gazdasági és környezeti hatásairól. A vendégek fotókat láthatnak a projekt eddigi mérföldköveiről, eseményeiről, kisfilmek révén megismerhetik többek között a 3+ generációs VVER-1200-as blokk típust, valamint virtuális sétát tehetnek egy, a Paksra tervezetthez hasonló atomerőműben. Új elem a kiállításon az a kiterjesztett valóság-alkalmazás, amely révén a kihelyezett táblagépek vagy saját okostelefon használatával a vendégek virtuálisan körbepülhetnek két VVER-1200-as blokkot. A kiállítás megtekintését követően a látogatók felmérhetik a témában szerzett tudásukat is. (forrás: paks2.hu)

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Bodajki Boglárka

Paks északi felén a bisztróból a Dunára látni. A hajlott hátú őszi parton a homok még a nyárról üzen. Tökéletes a látvány. A viharos éjszakák után csendes a sötétzöld víz, a fák, cserjék életük teljében, erősen kapaszkodnak a fénybe. A levegő tiszta, a színek élénken vigyázzák még az évszakot. A felhők rajzolt széleire szabadságot képelek. Ha kerékpárral megyek el a bisztró előtt, betérek, beszélgetek, néha itt is ebédelek. Máskor vendégeket is hozok magammal, legutóbb kizivársárhelyi zenészeket. Ez egy jó hely. Az ételválaszték egyszerű, a kávé jó minőségű, a sör finom, a kiszolgálók figyelmesek, pedig önkiszolgáló vendéglátóhelyen vagyok.

Nézem a Dunát, a kompkikötőt, és közben beszélgetni kezdek Bodajki Boglárkával. Negyven éves, egyedi megjelenésű, folyton mosolyog. Az utóbbi időben minden városi rendezvényen jelen

van. Vele mindenki szeret dolgozni. A gyerekek közt ösztönös nyugalommal mozog, nem véletlenül.

Az általános iskolát a Bezerédjben végezte, délutánonként Bencze Barnabás tanár úr szakkörére járt. (Életet meghatározó élmény.) Tűzzománcsal, agyaggal ismerkedett, tanár úr elbeszélő csendjében tanulta későbbi mestersége fortélyait. A gimnáziumban Takács Éva tanárnő mellett fejlesztette képzőművészeti tudását. Fiatal felnőttként megszerzte a szakács képesítést (idejét sem tudja, mikor kezdett édesapja, Deli József mellett dolgozni a bisztróban, először csak nyaranta, később már főállásban is), mellette három év alatt népi játék- és kismesterség-oktató képzettséget szerzett Szekszárdon. Aztán megszerezte a pedagógiai asszisztens bizonyítványt, vele a gyermekpszichológiai konzulens felhatalmazást, idén április óta a

dunakömlödi óvodában dolgozik. Elérzékenyülök, amikor arról beszél, hogy nem az számít, mennyi a fizetése, az a fontos, hogy minden nap, újra és újra visszatárlhat az élet értelméhez, a gyerekekhez.

Bogi mosolyog, én pedig hitetlenkedve kérdezem, hogy mindig ennyire jónak lát mindent, ami körülveszi? Azt érti a valóságból, amit jelent? Nem többet, nem kevesebbet? Reális, életigenlő?

Kedvesen mondja: igen. Hiszen mi kell még a hétköznapi megéléséhez itt Pakson, nyáron? A Duna. A komp. A túlsó part, a pillanat, amikor az utolsó kompjárat elérése a cél. Néhány zsemle, felvágott, gyümölcs. Séta a kikötőből hazafelé, a bisztró felé. Vannak beszélgetőtársak, akiktől nem csupán kérdezni szeretnék, mondanivaló is van. Vagyis: beszélgetni kezdünk. Életről, értelmezési tartományokról, a gye-

rekekről, felnőttkori döntésekről. Közben a Rókus utcai fazekasműhely felé indulunk, és Bogi mesélni kezd.

Egy kis házat szeretnék, egy alkotóműhelyt, kertet, most itt dolgozom a Rókus utcában.

A műhely gyönyörű, rendezett. Nem csupán a motívumok harmonikusak a kerámiákon, a berendezés, a színek is. Pince is tartozik a műhelyhez, meg kedves, jóra való szomszédok, egy csendes utca szép, magányos közössége, a Duna közelsége, az élet (egyik) értelme. Nézem a kerámiákat, Bogi mesélni kezd.

Nem dobom ki azokat a darabokat sem, amik nem sikerülnek: összeesnek, deformálódnak. Nem a tökéletesség számít, hanem az, hogy az alkotásnak értelme legyen. Nemrég osztálytalálkozót tartottam itt a műhelyben – és poharakat, tányérokat mutat, melyekkel terített. Egyébként nem szereti a zajt, a hangoskodást. Sokszor nyolc-tíz órát is eltölt a műhelyben, csendben, a Bartók Rádiót hallgatja csupán. Kérésére, unszolására választok egy kerámiát, fehér agyagból. Bogi azt kérdezi, jártam-e már a Szent Rókus kápolnában? És mesélni kezd.

Ez egy emblematis hely. Nemrégiben esküvőt is tartottak itt. Amikor eleinte itt jártam, kacérkodtam a gondolattal, hogy elvégezzek egy restaurátorképzést, de szerintem így is gyönyörű. Felújítás, beavatkozás nélkül.

Nézem, hallgatom Bogit. Derűs, kedves. A kápolnában kicsit elidőzünk, olvassuk a márványba vésett sorokat: „...A szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem gőgösködik, nem tapintatlan, nem keresi a magáét. Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója. Nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel...”.

Nézem újra a Dunát. Kicsi utat tettünk meg a parton. Negyven évnyi távolságban voltunk egy történelmi kortól, egy emberi élet kezdetén.

Tell Edit

Bemutatkozik a két új paksi fogorvos

Fotók: Szaftenauer Ferenc

Egy ideje dr. Grosan Tímea a II-es, dr. Taya Yusuf pedig az I-es fogorvosi körzetben helyettesít részmunkaidőben. Nemrégiben mindkét orvos jelezte, hogy szeretné átvenni a praxist, az erről szóló előszerződésről pedig kedvező döntést hozott a képviselő-testület, így várhatóan októbertől teljes állásban dolgoznak. A doktornő a Dózsa György út 85. szám alatt, a doktor úr pedig a Rosthy utca 6. szám alatt várja továbbra is a pácienseket.

Dr. Grosan Tímea Aradról származik, ott végezte a fogorvosi egyetemet. Bár közben anyuka lett, mielőbb megfelelő gyakorlatot akart szerezni, így dolgozni kezdett a helyi fogászati ügyeleten, ami elmondása szerint nagyon jó tanulótérp volt, ugyanis olyan helyzetekkel találkozott, amelyek kezelését a tankönyvekből nem lehet megtanulni. Két év után már eléggé felkészültnek érezte magát arra, hogy magánpraxist indítson, később emellett egy Aradhoz közeli településen is dolgozott. Paksra rokonai révén került: dr. Vékás Júlia fogorvos a nagynénje, az ő lánya, dr. Vékás Andrea nyitotta 2016 márciusában a Vékás Dentált, ahol két rendelő van, az egyikben Andrea, a másikban Tímea dolgozik. – Elsősorban a nagynénem hatására lettem fogorvos, illetve Andrea pályája is példa volt előttem – mondja dr. Grosan Tímea, kiemelve, hogy imádja a munkáját, leginkább azt, hogy olyan mosolyt tud varázsolni a fogaik állapota miatt elkeseredett embereknek, amiről talán nem is álmodtak. A doktornő azt is elmondta, úgy érzi, hogy kedvelik a betegek, és értékelik a munkáját, eddig csak pozitív élményei voltak e tekintet-

ben. Dr. Grosan Tímea férjének vállalkozása van Aradon, aminek vezetésében ottani cégtársa segít, kisfiuk most lesz első osztályos a Balogh Antal iskolában. Visszatérve a munkára, arról is szót ejtett, hogy egy-egy rendelési napon 25-30 beteget van, akiket előjegyzéssel fogad. Természetesen a sürgős eseteket soron kívül ellátja, ilyen a vérző seb, a bedagadt fog, arc, az akut fájdalom. Ha szükséges, a praxis átvétele után változtat a jelenlegi rendelési időn. Hozzátette, azt tapasztalja, hogy általában szorongnak az emberek a fogorvosi székben, de az első találkozás után mindig azt mondják a páciensei, hogy legközelebb már nyugodtan jönnek, ami jó érzéssel tölti el.

– Imádom a munkámat – mondja dr. Taya Yusuf fogorvos, aki néhány hónapja kezdte a helyettesítést Pakson. Az izraeli orvos egyetemi tanulmányait Magyarországon végez-

te, előtte azonban két évig betegszállítóként dolgozott. Először a Szegedi Orvostudományi Egyetem általános orvostudományi karára járt, itt ismerkedett meg a párjával, akinek szerepe volt abban, hogy végül a fogorvosi pályát választotta. Miután lediplomázott a Pécsi Tudományegyetem általános orvostudományi karának fogorvostudományi szakán, Pécsen a Vitadent Fogászati és Fogtechnikai Szolgáltató Kft.-nél kezdett, ezzel párhuzamosan 2014-től két évig a lábodi fogászati körzetben volt állandó helyettes, 2015-ben elindította magánpraxisát Pécsen, 2015 és 2018 között pedig Hévízre is járt dolgozni. – Az ingázás kimerítő volt, és 2017 derekán már azon gondolkodtunk, hogyha nem találunk egy megfelelőbb fix helyet, akkor talán Izraelben folytatjuk az életünket. Aztán eszembe jutott, hogy korábban egy paksi szakember beszélt nekem az orvoshiányról, amikor a röntgenkészülékemet ellenőrizte, így felhívtam, hogy jelenleg mi a helyzet, és megkaptam a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatójának elérhetőségét. Dr. Bodnár Imrével idén januárban találkoztunk, rendkívül szívélyesen fogadott, és a város is tetszett. A doktor úr azt mondja, hogy nagyon kedvesek a páciensek, úgy érzi, hogy elfogadták, és megbíznak benne. – El kell majd döntenünk, hogy ide is költözzünk-e a feleségemmel és két kicsi gyermekünkkel, ami nem könnyű, mert a párom januárban laborvezető lett Pécsen, illetve a magánpraxisomat nem adtam fel. Meglátjuk, mi lesz – mondta dr. Taya Yusuf. Kiemelte, számára fontos, hogy igazán törődjön a pácienseivel, odafigyeljen rájuk, ha kell, megnyugtassa őket, és nekik is megfelelő tempóban haladjanak a kezeléssel.

Kohl Gyöngyi

Városi olvasmányok

A szövetkezeti csárdák

Ötéves koromig az Akác utca jelentette a világot nekem. Ezt – természetesen – csak jóval később tudtam megfogalmazni. Az Akác utcai sváb házakban három helyiség volt: az első, a hátsó szoba és középen a konyha. Télen a sparthelben égett a tűz, fával, venyigével, kukoricacsutával tüzeltünk. Az első, tisztaszobában magyar királyokat ábrázoló képek voltak – félttem tőlük, emlékeim szerint soha nem tartózkodtam ott hosszabb ideig. A hátsó szobában aludtak a nagyszüleim, magasra rakott ágyakban, külön. Én nyaranta egy sezlonyon, ugyanebben a szobában. S következtek az újravárosi évek. Vasárnaponként istentiszteletre jártunk az evangélikus templomba. Aztán séta az Akác utcába, a nagymamaféle utánózhatalatlan húsleves, a kaszliból előkerülő almás vagy szilvás lepény, hazafelé egy rövid Kurcz György utcai rokonlátogatás, és ha maradt idő, és a bátyámmal jól viselkedtünk, kis kitérő a Birkacsárda felé, két gombóc fagy: vanília, puncs. A Birkacsárda, melynek helyén 1867-től a Freund család szeszfőzdéje, majd 1870-től kocsmá működött, ahol a saját főzésű pálinka mellett bort is mértek. Ez a kocsmá az államosítást követően a szövetkezeti csárdák sorába tartozott. Az első időszakban a Hauszmann János által vezetett vendéglátóhelyet nem elsősorban az étterme miatt látogatták, de igény esetén főztek is a vendégeknek. A szövetkezet a hatvanas évek elejétől, ekkoriban már az ÁFÉSZ nevet viselte, Pakson is korszerűsítette az egykori kocsmákat, és presszókká, éttermekké alakította át: a söntés presszová alakult, süteményeket, nyaranta fagyit is árultak. Mellette került kialakításra a Birkacsárda étterme, ez délben közétkeztetéssel is foglalkozott, esténként zenés szórakozóhelyként működött. A Birkacsárda 1982-ig üzemelt, ekkor az

Fotók: magánarchívum

„Régen (...) leginkább abban hitt az ember, ami láthatatlan volt a számára. Mára viszont a civilizációs eszközök jóvoltából tömérdek dolog vált előtte láthatóvá, pazar találásban, minden percben. Az emberiség zöme roppant hálás ezért az ajándékért. Közben eszébe se jut, hogy épp a rengeteg látvány takarja még inkább azt, amit érdemes volna látni.” Csoóri Sándor

újonnan épült Sándor étterem vette át szerepét a városban.

Egy régi képeslapot nézegetek, amely a Birkacsárda mellett a Dunakömlödi Halászsárda és a paksi áruház hírverését kívánta biztosítani. Szövetkezeti hirdetés. Érdekes együtt látni az épületeket, a képeslapnyi térképet, melynek célja az volt, hogy a paksiakon kívül a turisták is könnyen megtalálják az épületeket.

A Dunakömlödi Halászsárda helyén emberemlékezet óta út menti fogadó működött. Nem csupán a falu lakói keresték fel, hanem rendszeresen megálltak és betértek a főúton közlekedők, a piacozó szekeresek is. 1946-ban az akkori tulajdonosát, Brém Józsefet a többi dunakömlödivel együtt Németországba telepítették, a kocsmá a helyi földműves szövetkezet tulajdonába került, s megbízott üzletvezetőkkel italboltként működött. S amikor az ötvenes évek közepén Baracska Sándor Dunakömlödre került, s elkészült a 6-os főközlekedési út, megnőtt a

betérő vendégek száma. Hamarosan főtt ételt kínáltak, majd ahogy nőtt a vendégek száma, a választék is bővült. A jó konyha egyketőre felfuttatta a forgalmat, volt olyan év, amikor a vezető mellett három helyettes is dolgozott, és 58 alkalmazottat foglalkoztatott, a vendégek gyakran kényszerültek sorba állni az üres asztalért. Baracska az ötvenes évek elején a paksi Birkacsárdában tanulta ki a vendéglátás fortélyait, 1955-től 1967-ig irányította az éttermet. A

vendéglő akkor lett országos hírvé, amikor nagyszerű üzleti érzékkel a budapesti mezőgazdasági vásárokon is nyitottak egy kihelyezett éttermet, és kitűnő halételekkel népszerűsítették a kömlödi csárdát. Kedvet csináltak a Tolnából-Baranyából tömött autóbuszokkal a budapesti mezőgazdasági és ipari vásárookra érkező látogatóknak, hogy Pécs és Budapest között betérjenek a dunakömlödi csárdába egy jó halászlére. Az egykori kocsmát az évek során többször is bővíteni kellett, épülete a mai arculatát 1960-ra, többszöri hozzáépítés után nyerte el. (Forrás: Kernné Magda Irén – Bencze Barnabás – Kövi Gergő: Képeskönyv, a régi Paks)

Ez már szinte nem is visszaemlékezés. Ez már nosztalgia. Valamiféle – még egészséges – sóvárgás, vágyakozás néhány múltbéli érzés, megélés után. Még él a városban egy-két generáció, aki így mondja: „elmegyek, beállok a Birka-udvarba”, meg hogy „tudod, az a bolt ott, a Birka helyén”. De már nem lehet kapni olyan ízű fagyit, amit egykor a Birkacsárdában. Hogy az előállítás technológiája, az alapanyagok vagy a közízlet változott meg, nem tudom. Egy bizonyos: a Birkacsárda „íze” még jó néhány paksinak édes emléket idéz, és nem csupán a fagyalt miatt.

Tell Edit

Hétköznapi hit: Lenkey Luca

Budapest nyolcadik kerületében cigány gyermekekkel foglalkozott, Angliában pedig hajléktalanokkal, és ott egy fogyatékkal élő lányra is vigyázott. Lenkey Luca rendszeresen önkénteskedik amellet, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jog- és államtudományi karán harmadéves hallgató.

– Van egy állami gondozott barátnőm, akin láttam, hogy mennyire fontos számára, ha törődnek vele. Ez volt az egyik oka, hogy az egyetemen önkéntesnek jelentkeztem, a másik pedig, hogy szerettem volna másoknak is adni abból a sok jóból, amit a családomtól kaptam. Budapest nyolcadik kerületében, a Teréz Anya Nővéreinek házában vállaltam segítő munkát, ahol szombat délutánonként helyi gyerekeknek tartanak foglalkozásokat. Ott olyan kisgyermkekkel is találkoztam, akik alig voltak két évesek, de már éltek az utcán. Láttam, hogy legtöbbjüknek a nyolcadik kerület jelenti az egész világot. Már az is lenyűgözte őket, hogy villamosra szállhattak, vagy éppen átkelhetek a Duna felett egy hídon, amikor táborozni vihettük őket – mesélte Lenkey

Fotó: Szaffenauer Ferenc

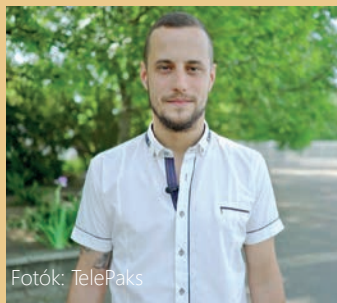

Luca. A paksi lány két egyetemi év után külföldre ment önkénteskedni. Salfordban egy anglikán gyülekezethez került. A Manchesterhez közeli településen sok időt töltött hajléktalanokkal. – Működik ott egy olyan hely, amit nappal megnyitnak az utcán élők előtt azzal a feltétellel, hogy részt vesznek a nekik szervezett programokon. Megtanítják őket önélet-rajzot írni, a számítógépet használni, de elme-hetnek úszni is – sorolta Luca. Az egyetemista

lány egy éjszakai szállón is dolgozott Angliában, ahol más önkéntesekkel segített többek között az ágyazásnál, étkezésnél és a programok lebonyolításánál. – A templomban minden vasárnap délután Scrabble-t játszottam hajléktalanokkal. Nagyon jó emlék, hogy aktuális játékosársammal ugyanolyan lelkesen lapoztuk a társashoz tartozó szótárat, hogy leellenőrizzük a helyes írásmódot – mondta Luca. A család, akiknél lakott, egy fogyatékkal élő lányt nevelt, akire hétfőként ő vigyázott. Néhány este pedig a gyülekezet kórusának próbáját készítette elő: teával, süteménnyel fogadta a tagokat. Napközben általában irodai munkát végzett, de megtanulta például azt is, hogyan lehet kiszedni a viaszot a szőnyegből, amikor éppen arra volt szükség. – Puttonnyi emléket hoztam haza, a tapasztalataimat később szeretném majd jól felhasználni. Lehet, hogy száz emberből csak egyet mentünk meg, de én abban reménykedem, hogy ennek a munkának van eredménye, és egyre több lesz, aki egy segítőnek köszönhetően esélyt kap egy új életre – összegzett Lenkey Luca.

Weller P. Hanna

Paks az én városom

Fotók: TeléPaks

Paks a mindennem. Születésem óta itt élek, itt jártam óvodába, iskolába. Elsősorban édesapám révén a futball központi szerepet töltött be az életemben, az ASE és a PSE pályán nőttem fel – mondta Erdélyi Péter, hozzátéve, megtalálta a számítását Pakson, hiszen a sport- és futballélet elég erős a városban.

– Imádom a futballt, mellette a gyerekeket, így kézenfekvő volt, hogy előbb-utóbb egyszerre foglalkozom a kettővel. Jelenleg utánpótlásedző vagyok, amire nem munkaként, hanem hivatásként tekintek, és töretlen lelkesedéssel végzem – emelte ki.

Beszélt arról is, hogy öt éve dolgozik az önkormányzatnál közterület-felügyelőként. Szereti a munkáját, a város dolgaival, a paksi emberekkel foglalkoznak. Mindenkit ismernek, minden problémára megoldást találnak. Erdélyi Péter szívesen tetováltat. Mivel lokálpatriótának tartja magát, egyértelmű volt számára, hogy előbb-utóbb Pakst is megörökítetteti magán.

– A jellegzetességek közül válogattam, az elsők között a Szentlélek templomot tetováltattam magamra, hisz ez Paks egyik legszebb jelképe. A kezemre Paks táblát rajzoltattam, ez is azt szimbolizálja, mennyire szeretem a várost – fogalmazott Erdélyi Péter, aki barátságos településnek tartja Pakst, és reméli, a vezetők arra törekednek, hogy az atomerőmű beruházás zavartalanul folyjon, ne forgassa fel a paksiak életét, a város olyan kellemes hely maradjon, mint amilyen most.

Juhász Szilvia édesapja perkátai, az atomerőmű építéskor került Pakra és ismerkedett meg Szilvia édesanyjával. Szilvia a Kereszt utcai óvodába, majd a Berezdi általános iskolába járt, köztük ezekhez a helyekhez. – Az én generációmnak még volt kisdobos- és úttörőavatása. Utóbbi nagyon vártam. A piros nyakendőmet még ma is őrzöm, a ballagáskor mindenki aláírta. Németh Lászlóné volt felső tagozatban az osztályfőnököm, nagyon kemény pedagógus volt, de nagyon szeretett minket. Takács Miklós tanár úr volt a másik pedagógus, aki sokat jelentett az is-

kolának és a diákoknak – idézett fel néhányat iskolai emlékei közül Juhász Szilvia. Arról is beszélt, hogy kedves paksi helyszíne az Erzsébet Nagy Szálloda épülete, ami korábban ifjúsági házként működött. Kézműves foglalkozásokat is tartottak itt, Bencze Barnabás vezetésével, ami Szilvia szakmaválasztását, jövőjét nagyban meghatározta. – A varrónő szakmát választottam, hiszen a kézműveskedés, az alkotás, az, hogy létrehozhatok egy ruhát, mindig is vonzott. Sokat dolgoztam az elmúlt években. Az, hogy elvihettem a Budapest Fashion Week-re egy kollekcióm, csúcspont volt a szakmai pályafutásomban, ennél többet nem kívánhat az ember. Eljutottam New Yorkba, úgy éreztem, mintha egy filmben lennék. Azonban alig vártam, hogy hazajöhessek, hiszen a paksi levegőnél nincs jobb a világon – zárta gondolatait Juhász Szilvia.

–se

Az ipari üzemek megjelenése az adott települések arculatának változásán túl a környezetre is jelentős hatással van. Mindenki találkozott már lerobbant üzemek, termelőszövetkezetek rozsdásodó maradványainak, gépeinek lehangoló látványával. És akkor még nem említettük az ipari létesítmény talajra és vizekre gyakorolt hatását.

A paksi atomerőműbe látogatók véleményében minden esetben megfogalmazódik: szép és rendezett az üzem területe. Akiknek volt lehetőségük külföldi atomerőművekben vagy csak a környékükön járni, szintén felfigyeltek arra, milyen rendezett a világ atomerőműveinek környezete.

Az említettek fontosságát felismerve néhány hazai ipari vállalat – köztük az MVM Rt. –

Tárgy/ történet

1990. november 28-án 33,5 millió forint alaptőkével létrehozta az Ipar a környezetért Alapítványt. Az alapító okiratban megfogalmazott cél, hogy hozzájáruljanak az ipar környezetkárosító hatásának mérsékléséhez, az

ipari szennyeződések korrekt meghatározásához, a kármegelőzés és kárelhárítás módszereinek kidolgozásához. A környezetvédelmi tudatformálás érdekében oktatást, továbbképző tanfolyamokat, szimpóziumokat, periodikákat támogattak. A kuratórium az éves elképzeléseit minden esztendőben pályázatok formájában hirdette meg. A kuratórium létrehozta az alapítványi díjat is. Ez egy évente egy alkalommal odaítélhető elismerés, egy harminc grammos színarany érem.

Ezt a díjat nyerte el 1994-ben Szimbiózis című pályázatával a Társadalmi Ellenőrző és Információs Társulás és a Paksi Atomerőmű Rt. Az érem megtekinthető az Atomenergetikai Múzeum vitrinsorán.

Beregnyei Miklós

Fotók: Bodajki Ákos

Múzeumtól múzeumig – vonattal
2018. szeptember 28. 15.00

Jegyek igényelhetők 2018. szeptember 20-tól
az Atomenergetikai Múzeumban és a Paksi Városi Múzeumban.

PAKSI VÁROSI MÚZEUM PAKSI MÉTSZET

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

Paks adott otthont a rézfúvós napoknak

Hazánkban idén első alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Rézfúvós Napokat, mégpedig Pakson. A fesztiválból, szakmai táborból és mesterkurzusból álló programsorozatnak a Pro Artis Alapfokú Művészeti Iskola adott helyet, de koncerteket az evangélikus és a református templomban is tartottak.

Az I. Nemzetközi Rézfúvós Napok keretében megrendezett tubatáborban – aminek helyszíne már harmadik alkalommal volt Paks – harmincegy, kilenc-huszonhárom éves rézfúvós diák vett részt. Kovács Zalán László tubaművész, fesztiváligazgató azt mondta, hogy nagyon jól érezték magukat Pakson, adottak voltak a feltételek mind a fesztiválhoz, mind a kilencedik alkalommal megtartott táborhoz. A céljuk az volt, hogy bemutassák, mekkora értéket képviselnek a rézfú-

Fotó: Molnár Gyula

vósok. Szeretnék a jövőben elérni, hogy a Nemzetközi Rézfúvós Napok olyan turisztikai célponttá váljon, ami a művészetkedvelő közönséget és a zenészeket Paksra vonzza.

A tubatáborban reggeltől estig szakmai programokon vettek részt a növendékek. A tanárok is nagy létszámban érkeztek határon innen és túlról, hiszen fo-

lyamatosan foglalkoztak a gyerekekkel. Ez a kimagasló szakmai esemény szerte a világon példaértékű lehet. Nem véletlen, hogy a magyar rézfúvósok világhírűek, emelte ki Kovács Zalán László.

Szabó Péter, Paks polgármestere, a fesztivál védnöke úgy fogalmazott, szeretné, ha a Nemzetközi Rézfúvós Napok paksi meg-

rendezése hagyománnyá válna. Cél, hogy ne csak az első, hanem akár a tizedik rézfúvós napokat is itt rendezzék, ugyanilyen nívós vendégekkel, akik nyugat-európai filharmonikus zenekarokban, elit zenekarokban játszanak, magas rangú oktatási intézményekben tanítanak.

Az egy hetet felölelő rézfúvós napok programjának koncertsorozat is a része volt. A megnyitó vendége Geiger György Kosuth-díjas trombitaművész volt, valamint a Cantores Ecclesiae Rézfúvós Együttes zenélt. Másnap Bábel Klára hárfán, Kovács Zalán László tubán játszott az evangélikus templomban, majd a Fritz Jazz Band mutatkozott be a Pro Artis művészeti iskolában. Hangversenyt adott a Készenléti Rendőrség Zenekarának Rézfúvós Együttese is. A rézfúvós napok zárókoncertjén a tubatábor tanárai és növendékei léptek fel.

-emma-

Nehéz időszak ez a parlagfű-allergiásoknak

Augusztus közepén támad. Kicsit viszket az ember szeme, folyik az orra. Az államalapítás ünnepére aztán beveti a nehézfegyvert: lufira dagadt fejjel, vérben forgó szemekkel, kaparó torokkal, eldugult orral várják a tűzijátékot a parlagfű-allergiások, akik legszívesebben a fülükbe is papírzsebkendőt gyömöszölnének. Zsebkendőből egyébként is mindig van náluk ebben az időszakban legalább egy százas csomag, lehetőleg nem illatosított, mert ilyenkor még a levendula illatától is rosszul lesznek.

Kínosan érzik magukat a buszon, a boltban, folyamatos tüsszögésük és orrfújásuk miatt szabadkoznak lépten-nyomon azok előtt, akik úgy néznek rájuk, mintha valami rendkívül fertőző, halálos kórban szenvednének: ó, csak allergia. Bár megfázás lenne...! Egy kiadós náthának is jobban örülnének, mert az napokon belül elmúlik, a pollenallergia viszont hetekig kínozza őket. Rettegnek, ha fúj a szél, várják az esőt, ami, ha esik, akkor nagyon essen, mert a pár csepptől csak fokozódnak a tüneteik. Az augusztusi forróság fokozza kínlódásaikat. Nem tudnak strandra menni, mert

hova tennék addig a zsebkendőiket, míg a vízben hűsölnek? Leverték, nagyobb az alvásigényük ilyenkor, de ugyan ki tud aludni, amikor éjjel is kínozza a nyavalyája? A jó tanácsoknak eleget téve hetente többször, nedves ruhával letörölgetnek a lakásban, és felsikálják a padlót, naponta haját mosnak, de úgy érzik, hiába.

Nem ehetnek uborkát, dinnyét, barackot, és az alma is szétmarja a torkukat. Allergiás rohamot kapnak már attól is, ha meglátják a parlagfű fotóját.

Elterjedt, hogy gyógynövényként használható, és a neve – Ambrosia artemisiifolia – is gyógyító hatására utal, hiszen az ambrózia a görög mitológiában az isteneknek halhatatlanságot adó eledelt jelentette. Ezt azonban folyamatosan cáfolják a kutatások: a parlagfű az 1800-as években Észak-Amerikából érkezett, irtásra ítélt gyomnövény, amelyet a világ első száz invazív, kártékony és veszélyes növénye közé sorolt az Európai Élelmszabványbiztonság Hivatal (forrás: kodpiskalo.blog.hu). Legalább kétmillióan allergiásak rá Magyarországon, egyes híradások szerint betegségük enyhítésére csaknem negy-

venmilliárd forintot költenek évente, a védekezés ellene pedig egyelőre eredménytelen. Az ingatlanulajdonosok felelőssége a legnagyobb, belterületeken az önkormányzatok, a külterületen pedig a földhivatalok az illetékesek abban, hogy bírság vagy akár kényszerkaszálás következtében a növény eltűnjön. Pakson a parlagfű-fertőzöttség a lakosság és az önkormányzat kedvező hozzáállásának köszönhetően az átlagosnál enyhébb – tudtuk meg Vassné Skerlanitz Katalintól, a polgármesteri hivatal műszaki hatósági csoportjának vezetőjétől. Ez azonban nem vigasztalja a beteget, akiknek tünetei egészen az asztmáig fokozódhatnak. Lapunk megjelenésével egy időben szinte az egész országban másodfokú riasztás van érvényben, tehát magas a pollenkoncentráció. Minden allergiás a szeptember végét várja, amikor a tünetek fokozatosan enyhülnek, majd megszűnnek, a hajnali talajmenti fagyok beköszöntével fellelegezhetnek végre. Így nem csoda, hogy a legtöbb pollenallergiás kedvenc évszakja a tél.

Sólya E.

Hamvasztásos sírokat is találtak a római kori temetőben

Folytatták az ásátást Dunakömlődön, az egykori római kori temető területén. A Paksi Városi Múzeum idei feltárása nem hozott „szenzációs” leleteket, viszont a szakma számára rendkívül hasznos volt – mondja Szabó Antal, a múzeum régésze, értékelve az idei tervásatást.

Felidézve a feltárás eddigi történetét elmondta, hogy az egykori temetőre a római kori katonai erőddel szemben lévő dombon találtak rá, a területen 2009 óta végez tervásatásokat a Paksi Városi Múzeum. Az eddigi kutatások során közel százhusz sírt bontottak ki, közöttük három igazán különlegeset: két eltérő típusú sírkamrát, illetve egy kriptát. Bár a nyughelyek többségét az idők folyamán kirabolták, még a csontokat is elbolygatták, ad leleteket az egykori sírkert, csak tavaly előkerült többek között egy övcsat, egy övdísz, nyaklánc és fülbevaló, valamint egy kislány sírjában egy kis csengő, ami a fiatal lányok nyakában függött. Szabó Antal kiemelte, hogy Lussonium olyan régészeti örökség, amely kiemelt figyelmet érdemel, hiszen várhatóan a magyarországi római kori határvonalból, a limesből világörökségi helyszín lesz.

– Amikor el kellett dönteni, hogy az évtizedek óta kutatót erőd területén folytatjuk a munkát, vagy a római kori temetőben ásunk, dr. Váradyné Péterfi Zsuzsanna igazgatóval az utóbbi mellett döntöttünk, egyrészt mert így talán többet megtudhatunk a lakosság hétköznapi életéről, másrészt igazgató asszonynak figyelembe kellett vennie, hogy a múzeum éves költségvetése csupán egy kis ásatást bír el – magyarázta Szabó Antal, hogy 2009-től miért az egykori temetőt kutatják.

Fotó: Molnár Gyula

Tavaly meg tudták határozni a temető kelet-nyugati kiterjedését, az észak-délről viszont csak sejtések vannak. Az idei tervásatáson emiatt is az eddigieknél kicsit délebbre nyitottak új feltárási szakaszt, de főként az adta a helyszínválasztást, hogy ott a felszínen sok kora római időszakra jellemző leletanyagot, illetve égett csontokat találtak.

– A római korszakban kétféle temetkezési forma volt. Kezdetben elhamvasztották a halottakat, később viszont már nem. Ennek miertje kicsit bonyolult, de nagyon leegyszerűsítve a dolgot, úgy tartották, hogy nem elsősorban a test a fontos, hanem az ember szellemi öröksége, ezért is voltak a temetők a városokból kivezető utak men-

tén, mert ott megkapták a holtak a tiszteletet és emlékezést az arra járóktól. Aztán a második század végétől a keleti kultuszok hatására is (pl. Ízisz és Ozirisz kultusza, Mithras misztériumvallása stb.), de ide sorolható maga a kereszténység terjedése is, változott a római hitvilág. Ekkor már kiemelt szerepet játszott a test, amibe majd visszatérhetnek a feltámadáskor, ezzel pedig egyre inkább elterjedt a csontvázas temetés. A lussoniumi temetőben eddig csak csontvázas sírokat lelünk a késő római korból, azaz a 4. és 5. századból, ezért most kíváncsiak voltunk, vannak-e itt hamvasztásos sírok is – magyarázta Szabó Antal.

A több hetet felölelő munka során találtak ilyen nyughelyeket.

– A hamvasztásos temetés kétféleképpen zajlott a római korban. Az egyik, hogy az elhunyt testét a ravatalról a máglyához vitték, ha tehetős volt, privát máglyán hamvasztották el, ha nem, akkor pedig a központi égetőhelyen, latin nevén az ustrinumon. Ha privát hamvasztás volt, azt is két módon végezheték, vagy felépítették a máglyát, majd a hamvakat összegyűjtötték a földfelszínről, és egy urnában temették el, vagy megásták a sírt, és fölé építették a máglyát, így a hamvak behullottak. Utóbbi az úgynevezett szórthamvas temetkezés. Úgy tűnik, ilyen hamvasztásos sírt kettőt találtak, egy harmadik meghatározásán még dolgozni kell, ez egy kör alakú sír, ám urnás temetéshez túl nagy méretű – mondta Szabó Antal. A tárgyi leletek között van egy csontthajtű és viszonylag sok – az első és a második századra jellemző – kerámiatöredék. A hamvasztásos sírok mellett további három nyughelyet tártak fel, közöttük egy gyermeksírt a csontvázas temetkezések idejéből. Utóbbi ritka módon teljesen bolygatlan volt, így megmaradt a 3-7 éves kislány csontvázának nagy része, illetve a vele együtt eltemetett tárgyak, mint pl. a nyaklánc, a révész bérének szánt pénzérmék, és a ruháját díszítő gyöngyök. – A feltárt sírok – még ha üresek is –, a csontmaradványokkal, tárgyi leletekkel együtt mind „mesélnek”, így a szakemberek ezek által sokkal többet megtudhatnak az egykori római település lakosságának mindennapjairól, demográfiájáról, mint az erőd feltárása során, amely inkább csak a katonaságról ad információt – emelte ki Szabó Antal, hozzátéve, jövőre folytatják a római temető kutatását.

Kohl Gyöngyi

Könyvjelző – Angol nyelvű könyvek a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtárban

Fotó: Molnár Gyula

A Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár munkatársai mindig fontosnak tartották az idegen nyelvű könyvek állományának bővítését. Ez napjainkban sincsen másként, hiszen a diploma

megszerzéséhez elengedhetetlen az idegen nyelv tudása. A nyelvi készség fejlesztésére számos, az önálló, kreatív nyelvtanulást segítő tananyag áll a beiratkozott olvasók rendelkezésére. Emellett

különböző nehézségű – az alapkortól az anyanyelvi szintig – olvasmányok ajánlottak, amelyek szintén megtalálhatók a könyvtárban. Tavasztól a német nyelvű könyvek széles választéka jelen van a könyvespolcokon a Goethe Intézet jóvoltából. Bár még a klasszikus irodalomra is van igény, egyre keresettebb a modern, szórakoztató irodalom, az olvasói igényekkel pedig lépést kell tartania a könyvtárnak. A fiatalabb generációk az interneten, a zenék, a filmek világában jellemzően a beszélt angol nyelvvel találkoznak, és eközben sajátítanak el olyan alapvető ismereteket, amiket a későbbiekben könnyebben tudnak használni a tudássá alakítani. Ezért döntöttek úgy a könyvtárban, hogy

a tengerentúlon megjelent kortárs irodalommal frissítik a meglévő könyvállományt. Nem ritka, hogy egy angol nyelvű könyv a magyar nyelvű megjelenésével egyidőben kerül a könyvtárba, így egyszerre két nyelven is olvasható. A romantikus írók mellett a krimi műfaj hamar klasszikussá vált nagyágyú, a könnyedebb hangvételű, vicces, a komoly, társadalmi kérdéseket feszegető művek és szépirodalmi igényességgel megírt remekek közül választhatnak az olvasók, a műfaji választékot tovább szélesítik a jövőben. Ezeket a köteteket is harmincnapos kölcsönzési idővel tudják kiadni, ami egyenként harminc-harminc nappal hosszabbítható.

Nagy Balázs

Minőségi tartós élet

Ez alkalommal is az immunrendszer erősítésével foglalkozunk. Érdemes ősztől tavaszig folyamatosan az immunrendszert erősítő fürdőket is alkalmazni. Ehhez tegyenek egy liter vízbe két evőkanál kakukkfűvet, amikor felforr, vegyék le a tűzhelyről, és lefedve hagyják állni tíz percig, majd szűrjük le, és adják a fürdővízhez. A főzethez tehetnek egy evőkanálnyi levendulát is. Ha inkább illóolajokat használnak, keverjenek össze négy csepp kakukkfű-, két csepp eukaliptusz-, egy csepp Erdeifenyő- és két csepp levendulaolajat, ezt tegyék kevés tejszínbe vagy mézbe, és így adják a fürdővízhez. Nagyon kellemes, nyugtató, ellazító hatása van. Az is jó, ha olyan természetes szappanokat használnak, amelyek eleve ezeket a gyógynövényeket tartalmazzák. A méhészeti termékekről is érdemes beszélni. A méz számos vitamint és ásványi anyagot tartalmaz. Ajánlom mindenkinek – kivéve a cukorbetegket

– hogy a napjaikat indítsák egy kiskanál mézzel, ami fertőtleníti, energiát ad. Ízesítsék mézzel a teájukat, de csak akkor tegyék bele, ha már nem forró. A propoliszról röviden annyit, hogy nagyon hatásos minden fertőző megbetegedésben, az immunrendszer erősítésében, használhatják külsőleg és belsőleg is. Létezik alkoholos kivonata, ennek ellenére minimális mennyiségben adagolható gyermekeknek is, 3-7 éves korig naponta négy csepp feloldva teában, gyümölcslében. A virágpor maga a multivitamin. ősztől tavaszig alkalmazzák kúraszerűen: újhaldtól teliholdig (két hét) szedjék, majd tartsanak szünetet. Ha az általános immunrendszer-erősítés a cél, akkor 2-3 éveseknek egy, 4-6 éveseknek fél, 7 éves kortól pedig egy teáskanálnyi kell kevéske mézzel adva. Ha a gyermek rossz étvágyú, étkezés előtt egye meg a virágport, mert jó étvágya lesz tőle, egyébként étkezés után fogyassza. *Nagyiné Szalai Melinda*

**NON STOP UTAZÁSOK
AUTÓBUSSZAL, PAKSRÓLI**

Közkívánatra újra és újra:
 Plitvice, a vízesések birodalma! 2018.10.06. 11.990 Ft/fő

ÚJDONSÁG!!!!
 Csehország szépségei: PUNKVA cseppkőbarlang, Macocha szakadék és
 BRNO városa október 20-án szombaton BEVEZETŐ ÁRON! 12.990 Ft/fő

ADVENTI UTAZÁSAINK ELŐFOGLALÁSA MEGKEZDŐDÖTT!!!
 Bécs nov.24., dec.01.,08.,15. 7.990 Ft/fő+belépőjegyek
 További utazások autóbusszal decemberben: Mariazell + Sopron, Schlosshof + Pozsony+Győr

Akciós utazások repülővel össze is! Körutazások autóbusszal paksi felszállással!
 Hajóutak! SÍAJÁNLATOK! Kérje ajánlatunkat!

Érdeklődni: Ritalia Travel Kft. Utazási Iroda 7030 Paks, Villany u. 2. (piactérenél)
Telefon/fax: 75/311-130, mobil: 30/566-9229, E-mail: paks@ritaliatravel.hu
Araink az utasbiztosítást, útlemondási biztosítást, és a belépőjegyeket, fakultatív programok árát nem tartalmazzák.
 hirdetésünk nem teljes körű, a részletekről érdeklődjön irodánkban! Eng. sz: U-001312

További ajánlataink:
www.ritaliatravel.hu

TEIT
 kalocsai látogatóközpont
 (Kossuth Lajos utca 50.)
 nyitvatartása:
 H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,
 Ebédszünet: 12-13 óráig

Nyitvatartás:
 H-V: 05-20-ig
 Tel: 75/315-983
 20/945-0992

**CNC megmunkálógép
kezelőt, egyedi, változatos
munkára felvesszünk.**
**Előny: gépkezelési tapasztalat,
tanulóképesség, precizitás,
Paks vagy Paks környéki lakhely.
Gépgyártás technológiai
technikusok is jelentkezhetnek.**
Kezdés 38. héttől.
allas@robolution.eu

a gyomor-bélrendszeri specialista

Gyomor-bélrendszeri vérzés, fájdalom, nyelészavar, reflux betegség, hasmenés, székrekedés, emésztési zavarok, széklet tartási zavarok, széklet kiürítési zavarok, bélrendszeri fertőzések, gastroenterológiai immunrendszeri betegségek, proctológiai betegségek diagnosztizálását és kezelését végezzük.

Altatásos és bódításos nyelőcső-gyomor-nyombéltükrözés, vastagbél tükrözés, sigmoidoscopy, továbbá kapszula-endoszkópia, rectoscopy, anoscopy, manometria, 24 órás pH-impedancia vizsgálat, biofeedback kezelés, végbél elektrostimulációs kezelése inkontinenciában, tranzit vizsgálat, labor, serológiai, mikrobiológiai, genetikai vizsgálatok elérhetőek.

7635 Pécs, Fácán dűlő 32. | Bejelentkezés: +36 30 443 5259

recepicio@kiralygastroenterologia.hu | www.kiralygastroenterologia.hu

NORVÉG POPTRÍÓ	ALBINONI MŰVE	DACIA MODELL KIS NŐI CIPŐ	BIZALOM VÉRTESI HELYSÉG	ÉNEKES V. (LÁSZLÓ)	KERESGÉL FOSZFOR VEGYJELE	TÖRÖK AUTÓJEL	OVANESZJAN TÁVOLUGRÓ	GILMORE SZEREP	ÓDON
1									Y
SZERVÁLO					OLASZ VÁROS TEMPÓ				
KABUL LAKÓJA	CSÖKKEN 2			... FARROW SZÍNÉSZNŐ HABITUS		BRAZIL PÉNZ V. MOSZAT			
			EGRI ... SZÍNÉSZNŐ PULISZKA				ÉGTÁJ RÖVIDEN EGY NÉMETÜL		ERKÖLC- TAN
NÉMET NÉVELŐ NŐI BECENÉV			IRÓ V. (FERENC) OLASZ SIKSÁG			HAWAII VIRÁGFÜZÉR GALÓCA		EGYE! ÓGERMÁN FOISTEN	
		KERTI BÜTOR ÉBRESZT		FR. ERŐD- VONAL V. ... STEWART ÉNEKES					
ZENIT	MOGORVA MUTATÓ SZÓ				BRIT SZIGET NÉMET VÁROS			... STEFANO PITYEREG	
TEA NÉMETÜL			ZAMAT SZÁRMAZIK			... SATIE FR. ZENESZ. NÉVELŐ			
KÓSTOL				RÉGI ÉNEK OMSKZ FOLYÓJA			IRAKI HÍRÜGYN.		
... LAP									
SZÉKES- EGYHÁZ	ANNO ARGENTIN AUTÓJEL	ESZTENDŐ UGYANAZ RÖVIDEN	ZENEI HÁRMAS ... PAZ	RÓMAI 2 OLÁH IBOLYA					
FORGÓ- RÉSZ!		KI NEM ÁLLHAT TONNA	GOETHE DRÁMÁJA BAR						
... HARI KÉMNŐ VOLT			JÁTEKSZER	ERDÉLYI FOLYÓ					

Helyes megfejtésével két belépőt nyerhet a fesztiválra.

Melyik Sárogyör téri fesztivál sztráféllépője lesz a Pannony Massif szeptember 22-én? A megfejtéseket szeptember 14-ig küldhetik el a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy e-mail-ben a paksihirook@gmail.com-ra. A név mellé telefonszámot is kérünk. Előző játékok nyertese: Kern József. Gratulálunk!

Több ezer gyerek a sportágválasztón

Az esős időjárás dacára több ezer gyermek vett részt a tizedik alkalommal megtartott Paksi Nagy Sportágválasztón, amit az Atomerőmű Sportegyesület szervezett. Az ürgemezei strandra egymás után érkeztek a buszok az iskolás gyermekekkel, akik számtalan sportágat kipróbálhattak a rendezvényen. – Közel 3000 gyermeket vártunk, délelőtt a felsősök rögtön belevetették magukat a programba, amit sajnos az eső egy időre félbeszakított – mondta Bedecs Ferenc. Az Atomerőmű SE ügyvivője hozzátette, hogy a sportágválasztó eddigi tíz éve alatt még sosem volt ennyire mostoha az időjárás. A diákokat azonban a zivatar sem tántorította el attól, hogy sorra járják az egyesületek és szervezetek standjait. A rendezvényen már megszokott sportágak mellett idén először a horgászat is megjelent a palettán. – Eddig tíz állomáson voltunk, kipróbáltuk például a taiji-t, kajakoztunk, röplabdáztunk, de nekem leginkább a twirling és a modern tánc nyerte el a tetszésemet – mondta Németh Nikolett az egyik résztvevő. Minél több sportággal is-

Fotó: Babai István

merkedtek meg a diákok, annál több ajándékkal távozhattak a programról. A hagyományos totó mellett ugyanis egy füzetbe gyűjthettek pecsétet a különböző állomásokon, amit utána ajándékokra válthat-

tak. Míg délelőtt szervezetteren vitték a gyerekeket, délután bárki számára nyitott volt a rendezvény, a gyermekek és szülők együtt mehettek a sportágválasztóra.

Weller P. Hanna

Elsődleges cél az osztályban maradás

– A győzelemnek természetesen örülünk, mert a Paks fiatalokból áll, pörgős játékot játszik, itt mindig nehéz nyerni. Augusztus elején az NB III.-as bajnokság első fordulójában az FC Dabas ugyan elvitte a három bajnoki pontot Paksról, de Erős Károly, a vendégek edzője elismerően beszélt Tököli Attila csapatáról. A korábbi kiváló válogatott csatár a nyáron vette át a Paksi FC II. irányítását, ezt megelőzően az NB I.-es gárda másodedzőjeként dolgozott. – Ez a feladat teljesen más kihívás számomra, a vezetőedzői állást nem lehet összehasonlítani egy másodedzői szerepkörrel, ami az egyéni karrierem szempontjából is jó lehetőség – mondta el a PFC II. tréner. A korábbi évekhez hasonlóan a jelenlegi Paksi FC II.-ben is már több olyan játékos szerepet kapott ebben a szezonban, akik tavaly még az U17-es korosztályban futbal-

loztak, így a felnőtt légkörben még idegenül mozognak. – A felkészülési mérkőzéseken a megyei osztályokban szereplő csapatok ellen könnyed győzelmek születtek, de már ekkor látszott, hogy nagy a különbség az NB III. és az alacsonyabb osztályok között – fogalmazott a tréner. A bajnokságban az FC Dabas elleni vereség után szentlőrinci győzelem következett, majd Kecskeméten egy 1:0-s fiaskó. Legutóbb hazai pályán 0:0-s döntetlent ért el a PFC II. a Hódmezővásárhely ellen. Tököli Attila csapatában a fiatalok mellett az NB I.-ből visszajátászok képviselik a rutint, valamint a 8-10 főből álló NB III.-as keret. – Mindenki megpróbálja megcsinálni azt, amit az edzői stáb kér. A játékrendszer tekintve próbálunk az NB I.-es csapathoz igazodni. Ez azért fontos, mert ha később az élvonalbeli együttesben is szerepet kap a ko-

rábban nálunk futballozó játékos, tudni fogja, hogy mit várnak tőle. Ez mindenkinek egy tanulási fázis, amiből a klub profitálhat – fejtegette Tököli Attila. Az elsődleges cél természetesen az osztályban maradás. A vezetőedző munkájának minőségét a sérülések is hátráltatják. Szinte minden bajnoki mérkőzésen már az első félidőben – az ellenfél túlságosan heves reakcióinak következtében – cserélni kellett sérülés miatt, többek között váll- és lábtörés is színesíti a maródiak listáját. Az NB III.-as gárda a Dabas FC után a Kozármisleny ellen lépett pályára, a Paksi FC II. 2:0-s vereséget szenvedett. Tököli Attila együttese három ponttal a tabella tizennegedik helyén áll. A PFC II. a következő fordulóban szeptember 9-én 16 órakor a Dunaújvárost fogadja.

Faller Gábor

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig. Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcсарda@t-online.hu

Hét meccs után nyolcadik a Paksi FC

Fordulatos mérkőzésen 3:2-re győzött a Paksi FC labdarúgócsapata hazai pályán a Puskás Akadémia FC ellen az OTP Bank Liga 6. játéknapján. A zöld-fehérek első sikerüket aratták a szezonban, a találkozón Hahn János duplázott, valamint Hegedűs János Krisztián találata is kellett a győzelemhez. Diósgyőrben 0:0-s döntetlent játszott a Paksi FC csapata. Csertői Aurél együttese hét fordulót követően hét ponttal a tabella nyolcadik helyén áll. – Diósgyőrből pontot elhozni mindig bravúrnak számít. Ez az egy pont azonban csak a szinten tartásra jó, kellenek a három pontok – értékelt a paksi vezetőedző a lefújás után. A

Paksi FC a következő fordulóban az MTK Budapest csapatát fogadja, az összecsapást szeptember 15-én rendezik a Fehérvári úti stadionban. További hír a Paksi FC háza tájáról, hogy a zöld-fehér klubban folytatja pályafutását Egerszegi Tamás, a Vasas 27 éves középpályása, aki Újpesten lett NB I-es játékos. Később a Diósgyőr és a Mezőkövesd labdarúgója volt, majd Lengyelországban légiósodott, onnan igazolt a Vasas-hoz. Az NB I.-ben 149 mérkőzésen 12 gólt szerzett. Ugyanakkor Hajdú Ádám és Kelemen Dávid a Vasasnál folytatja pályafutását. A középpályás végleg, míg a védő kölcsönbe kerül a budapesti klubhoz.

Faller Gábor

Streetball tornát rendeztek Pakson

Négy év kihagyás után rendeztek megint utcai kosárlabda-programot Pakson, amit Atomcity Streetball Jam 2018 névre kereszteltek. Az eseményt Pavlik Jan, az Atomerőmű SE kosárlabdacsapatának technikai vezetője és Asztalos Norbert, az Atomcity Brand márka tulajdonosa szervezték, a lebonyolításban a Csegey Dénes Kulturális Központ segédkezett. A játékot három a három ellen játsszák játékezővel, és az az egyet diadalmaskodik, amelyik előbb eléri a huszonegy pontot, vagy a huszadik perc letelte után vezetésre áll. A paksi program négy pályán zajlott, kicsik, nagyok, fiúk, lányok, férfiak és nők, akár vegyes csapatokban is indulhattak, helyi és vidéki

együttesek egyaránt összemérték tudásukat. A VIP pályán öregfiúk és aktív kosarasok, futballisták, dzsúdósok, valamint Szabó Péter polgármester vezetésével a polgármesteri hivatal munkatársai mérköztek egymással. Végül az Atomcity U11, az Atomcity 1, a Toronto Traktors, a Streetgirls, a GYKSE 1, a KSC Juniorok, a Bátaszék SE és a Fekete-Sárga Villámok nyerték kategóriájukat, a VIP pályán pedig mindenki győztesnek vallhatta magát. A rendezvényt a Pagony és a Day zenekarok, valamint Deniz koncertje zárta. A VIP felajánlás a Tolna Megyei Balassa János Kórház szülészet-nőgyógyászati osztályára kerül. -efg-

06-30-222-60-30 TAXI

PART: 06-20-32-00-822

**Tegyünk trendet!
Itt a TAXI MI VAGYUNK**

facebook

NÁLUNK BANKKÁRTYÁVAL IS FIZETHETSZ!

VISA
MasterCard
VISA Electronica

WWW.TRENDTAXI.HU

TEMETKEZÉS

Iroda és bemutató terem:
Paks, Dózsa György u. 2/A

Birkás Mária
képviselő
telefon: 75/675-732
mobil: 20/410-7512

Készlet 0-24-ig: 20/941-3376
www.panteon-temetkezes.hu

TEMETKEZÉS

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: 75/311-065, 20/852-1520

Irodavezető: Wágner Aranka,
Noszkóné Sz. Eszter

Készlet 0-24 óráig: 30/936-3255

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул.
“Калвария” д. 2. (Пакс Калвária u. 2.),
площадь “Сентхаромшар” (Szenthá-
romság tér), у памятника Троицы
Руководитель офиса:
Аранка Вагнер (Wágner Aranka),
Естер Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

TERMELŐI BIO HOMOK- TÖVIS TERMÉKEK

Paks, Szent István tér 7.
(A régi Bazársoron)

Induljon az ősz
tökéletes
látással!

+ 10.000 Ft
értékű
AJÁNDÉKKUPON
minden gyerekszemüveghez!

LENS OPTIKA
7030 Paks, Dózsa György út 35.
+36 75/511-246, +36 30/842-3330
lensoptika.paks@gmail.com

HOYA
Szemüveglencsék japán technológiával

**Gyerek-, digitális és munkaszemüveg-lencsék
20% kedvezménnyel!**

Az akció időtartama: 2018. szeptember 1. – október 31.

*Az ajándékkupon 2018. október 1. és november 30. között, 1 pár premium progresszív szemüveglencse (MyStyle V+, LifeStyle 3 vagy WorkStyle V+) vásárlása esetén használható fel. Az akció további részleteiről érdeklődjön az üzletben!

**2018.
09.08.
9-15 óra**

Ízörző Porta
KIPRÓBÁLT, HELYI ÍZEK
ÉS GASZTRONÓMIAI
KÜLÖNLEGESSÉGEK

**DUNAKÖMLÖDI
SVÁB GOMBÓC
SZILVASZÓSSZAL**

**DUNAKÖMLÖDI
BORBARÁTOK
SÁNCHEGYI BOR
FRISS SZŐLŐLÉ**

- FÜSTÖLT ÁRUK, SAJTOK
- KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK
- LEKVÁROK, SZÖRPÖK
- FINOM ÉTELEK ÉS ITALOK

SPÁJZ
termelők és
kreatívok
VÁSÁRA

HELYSZÍN:
Erzsébet Nagy Szálloda előtt

PAKS
az együttműködés városa

ERZSÉBET NAGY SZÁLLODA - PAKS

AGRICULT

Kiemelt támogató: MVM Paks Átomerőmű Zrt.